

PAGIMDŽIUSIŲ MOTERŲ DALYVAVIMĄ MOTINOS PIENO DONORYSTĖJE LEMIANTYS VEIKSNIAI

Alina Vaškelytė^{1,2}, Judita Aniulytė¹

¹Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos fakultetas, Slaugos ir rūpybos katedra,

²Kauno kolegijos Medicinos fakultetas, Slaugos katedra

Raktažodžiai: pagimdžiusios moterys, pieno donorystė, pieno bankas, dalyvavimą lemiantys veiksniai.

Santrauka

Esant situacijų, kuomet naujagimis negali gauti savo motinos pieno, kaip pirmoji alternatyva rekomenduojamas donorinis motinos pienas. Kaip vienas pagrindinių pieno bankų iššūkių yra įvardijamas pieno aukojimo masto didinimas, o tam itin svarbu sutelkti naujų donorių, didinti kiekvienos moters aukojamo pieno kiekį ir dažnį. Šiam tikslui pasiekti svarbu nustatyti su dalyvavimu pieno donorystėje susijusias problemas, tam įtakos turinčius veiksnius ir įgyvendinti tam tikrus strateginius veiksmus, galinčius prisidėti prie pieno donorystės skatinimo.

Siekiant išanalizuoti pagimdžiusių moterų dalyvavimą motinos pieno donorystėje lemiančius veiksnius, buvo atliktas tyrimas vienoje iš Lietuvos ligoninių Akušerijos ir ginekologijos klinikoje bei Neonatologijos klinikoje. Tyrime dalyvavo 257 šioje ligoninėje pagimdžiusios moterys, kurių naujagimiai buvo prižiūrimi akušerijos, naujagimių ligų ar naujagimių intensyviosios terapijos skyriuose. Atliekant tyrimą buvo taikoma anketinė apklausa, naudojant autorių sudarytą anoniminę anketą.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis pagimdžiusių moterų sutiktų tapti pieno banko donorėmis ir vartoti pieną iš pieno banko savo naujagimiui. Paaukoti savo pieno donorinio motinos pieno bankui pagimdžiusios moterys dažniausiai sutiktų dėl noro padėti kitoms mamoms ir naujagimiams, kuriems to reikia, o nesutiktų dėl baimės, kad gali neužtekti pieno savo naujagimiui. Vartoti donorinį motinos pieną iš pieno banko moterys dažniausiai sutiktų, nes motinos pienas yra geriausias maisto šaltinis naujagimiui, o atsisakymą dažniausiai lemtų pirmenybės teikimas kitokiam maitinimo būdai.

Įvadas

Motinos pienas – optimaliausias maisto šaltinis naujagimiui [1]. Didžiosios pasaulio sveikatos priežiūros organizacijos, tokios kaip Pasaulio sveikatos organizacija (PSO), Amerikos pediatrių akademija (APA), skatina bei remia motinos pieno vartojimą, maitinimą krūtimi [2]. Yra žinoma, kad žindymas turi trumpalaikės ir ilgalaikės naudos tiek naujagimio ir kūdikio [3-4], tiek motinos sveikatai [5], kuri didėja priklausomai nuo žindymo trukmės.

Nepaisant motinos pieno bei žindymo privalumų, pasitaiko situacijų, kuomet naujagimis negali gauti jam tinkamiausio maisto – savo motinos pieno – arba jo kiekio neužtenka. Dažniausiai su šia problema susiduria neišnešiotų naujagimių motinos, kurių pieno gamybą apunkina fizinės ir emocinės negandos: pačios moters liga, patiriamas stresas, atskirtis nuo savo naujagimio [6-7]. Esant tokioms situacijoms, kuomet naujagimis negali gauti savo motinos pieno, kaip pirmąją alternatyvą PSO, APA, Jungtinių Tautų vaikų fondas (angl. *UNICEF*) rekomenduoja donorinį motinos pieną [8-10] – pieną iš krūties moters, kuri nėra šį pieną gaunančio naujagimio motina [11].

Užtikrinti savo motinų pieno negaunančių naujagimių mitybos poreikius padeda donorinio motinos pieno bankai – juose yra surenkamas, ištiriamas, paruošiamas ir paskirstomas paaukotas pienas iš krūties. Pieno banko donorėmis gali tapti sveikos moterys, auginančios kūdikius iki šešių mėnesių amžiaus ir turinčios atliekamo pieno. Tam, kad naujagimius pasiekiantis donorinis pienas būtų saugus, jis yra atitinkamai ištiriamas ir paruošiamas – toks apdorojimas padeda efektyviai apsaugoti pieną nuo galimo užteršimo virusais ar bakterijomis [12].

Nors Europoje yra daugiau nei 200 donorinio motinos pieno bankų, aprūpinančių naujagimius paaukotu pienu iš krūties [13], tačiau surenkamo pieno kiekis nėra pakankamas pamaitinti visų naujagimių, kuriems tai yra gyvybiškai svarbu [14]. Todėl vis dažniau prioritetinėmis veiklos kryptimis pieno bankuose tampa naujų donorių sutelkimas,

kiekvienos moters aukojimo masto didinimas. Šiam tikslui pasiekti labai svarbu nustatyti su dalyvavimu pieno donorystėje susijusias problemas, tam įtakos turinčius veiksnius ir įgyvendinti tam tikrus strateginius veiksmus, galinčius prisidėti prie pieno donorystės skatinimo. Sveikatos priežiūros specialistų vaidmuo šioje srityje yra itin svarbus, kadangi dauguma moterų nori būti jų informuotos, padrąsintos dalyvauti pieno donorystėje [14-15].

Lietuvoje pirmasis donorinio motinos pieno bankas buvo atidarytas 2016 m. gruodžio 1 d. [12], todėl iki šiol šalyje nėra daug atliktų tyrimų, susijusių su motinos pieno donorystės tema. Nustačius, kokie veiksniai turi įtakos dalyvavimui šioje veikloje, būtų galima padėti nuspręsti, ar reikia imtis priemonių (jei reikia – kokių) pagerinti pieno donorystės situaciją.

Tikslas – išanalizuoti pagimdžiusių moterų dalyvavimą motinos pieno donorystėje lemiančius veiksnius.

Tyrimo medžiaga ir metodai

Tyrimas buvo vykdomas 2017 - 2018 m. vienoje iš Lietuvos ligoninių Akušerijos ir ginekologijos klinikoje –

akušerijos skyriuje bei Neonatologijos klinikoje – naujagimių ligų ir naujagimių intensyviosios terapijos skyriuose. Dalyvauti tyrime buvo kviečiamos tiriamuoju laikotarpiu šioje ligoninėje pagimdžiusios moterys, kurių naujagimiai buvo prižiūrimi minėtuose skyriuose. Buvo taikoma anketinė apklausa, naudojant autorių sudarytą anoniminę anketą, parengtą remiantis moksline literatūra.

Dalyvauti tyrime buvo pakviestos 265 pagimdžiusios moterys, iš kurių aštuonios nesutiko dalyvauti. Buvo išdalintos 257 anketos, iš jų sugrįžo 247, tinkamos analizuoti buvo 243 anketos. Atsako dažnis – 96,1 proc.

Tyrimo dalyvės pagal amžių buvo suskirstytos į keturias grupes: 22,6 proc. (n=55) respondentėjų buvo 25 metų ir jaunesnės, daugiau nei trečdalis – 36,6 proc. (n=89) 26 - 30 metų amžiaus, 26,3 proc. (n=64) 31 - 35 metų amžiaus, mažiausia dalis – 14,4 proc. (n=35) buvo 36 metų ir vyresnės.

Pagal šeiminingą padėtį pagimdžiusios moterys pasiskirstė taip: 0,8 proc. (n=2) buvo vienišos, 21,8 proc. (n=53) gyveno su partneriu nesusituokusios. Didžioji dalis – 76,1 proc. (n=185) buvo ištekęsios, o 1,2 proc. (n=3) – išsiskyrusios.

Iš 243 respondentėjų 7,4 proc. (n=18) turėjo pagrindinį išsilavinimą, 18,5 proc. (n=45) – vidurinį, 12,8 proc. (n=31) – profesinį. Daugiau nei pusė tiriamųjų – 61,3 proc. (n=149) buvo įgijusios aukštąjį išsilavinimą.

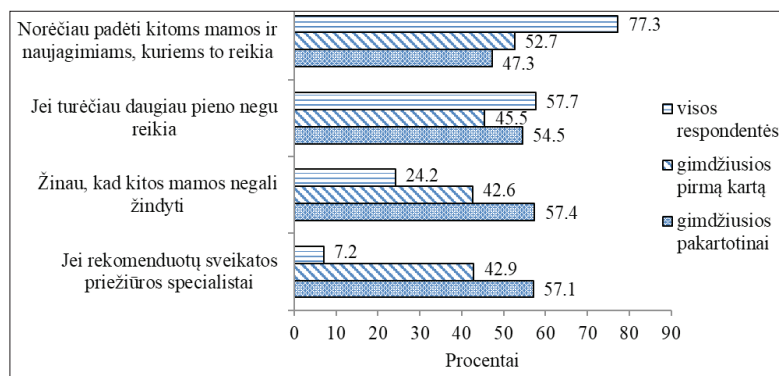
Pagal gyvenamąją vietą tyrimo dalyvės pasiskirstė taip: didžioji dalis – 79,8 proc. (n=194) gyveno mieste, 7,0 proc. (n=17) – miestelyje, o 13,2 proc. (n=32) – kaime.

Iš visų tyrimo dalyvių apie pusė – 51,0 proc. (n=124) gimdė pirmą kartą. Taip pat beveik pusė – 49,0 proc. (n=119) gimdė pakartotinai.

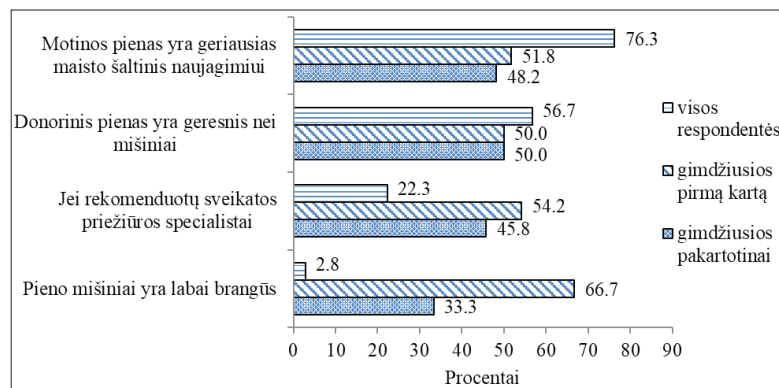
Pagal skyrių, kuriame buvo prižiūrimas jų naujagimis, respondentės pasiskirstė taip: daugiau nei pusė – 62,6 proc. (n=152) akušerijos skyriuje, 26,3 proc. (n=64) naujagimių ligų skyriuje, o 11,1 proc. (n=27) naujagimių intensyviosios terapijos skyriuje.

Gauti tyrimo rezultatai buvo palyginti tarp dviejų respondentėjų grupių: gimdžiusių pirmą kartą (n=124) ir gimdžiusių pakartotinai (n=119).

Analizuojant tyrimo duomenis, nagrinėjamų požymių pasiskirstymas imtyje buvo aprašomas imties skaitinėmis charakteristikomis – dažniu (n) ir procentiniu dažniu (proc.). Dviejų kokybinių požymių skirstinių palyginimui ir statistinės priklausomybės įvertinimui taikytas chi kvadrato (χ^2) testas. Buvo

1 pav. Priežastys, dėl kurių respondentės sutiktų paaugoti savo pieno donorinio motinos pieno bankui

2 pav. Priežastys, dėl kurių respondentės sutiktų vartoti donorinį motinos pieną iš pieno banko

pasirinktas 0,95 pasiklovimo lygmuo, 0,05 reikšmingumo lygmuo.

Tyrimui atlikti buvo gautas LSMU Bioetikos centro pritarimas Nr. BEC-AK(B)-36.

Rezultatai

Didžioji dalis tyrimo dalyvių (79,8 proc., n=194) sutiktų tapti pieno banko donorėmis. Iš jų didžioji dalis (77,3 proc., n=150) savo pieno paaukotų, nes norėtų padėti kitoms mamoms ir naujagimiams, kuriems to reikia. Daugiau nei pusė (57,7 proc., n=112) respondenčių paaukotų pieno, jei jo turėtų daugiau negu reikia, 24,2 proc. (n=47) – nes žino, kad kitos mamos negali žindyti, 7,2 proc. (n=14) – jei tai rekomenduotų sveikatos priežiūros specialistai. Šiuo klausimu tarp pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių tiriamųjų

1 lentelė. Priežastys, dėl kurių respondentės nesutiktų paaukoti savo pieno donorinio motinos pieno bankui.

Priežastys	Visos respondentės, proc. (n)	Gimdžiusios pirmą kartą, proc. (n)	Gimdžiusios pakartotinai, proc. (n)
Bijotų, kad gali neužtekti pieno savo naujagimiui	73,5 (36)	44,4 (16)	55,6 (20)
Neturi apie tai pakankamai informacijos	28,6 (14)	57,1 (8)	42,9 (6)
Neturėtų tam laiko	24,5 (12)	33,3 (4)	66,7 (8)
Tai gali nepatikti jų šeimai ar antrajai pusei	6,1 (3)	66,7 (2)	33,3 (1)
Bijotų, kad dėl to gali nukarti krūtys	4,1 (2)	100,0 (2)	0,0 (0)
Nepatinka idėja	4,1 (2)	0,0 (2)	100,0 (0)

2 lentelė. Priežastys, dėl kurių respondentės nesutiktų vartoti donorinio motinos pieno iš pieno banko

Priežastys	Visos respondentės, proc. (n)	Gimdžiusios pirmą kartą, proc. (n)	Gimdžiusios pakartotinai, proc. (n)
Teiktų pirmenybę kitokiam maitinimo būdui	57,1 (16)	43,8 (7)	56,3 (9)
Bijotų infekcijų/ ligų perdavimo naujagimiui rizikos	50,0 (14)	50,0 (7)	50,0 (7)
Donorinis pienas nepakankamai higieniškas	39,3 (11)	45,5 (5)	54,5 (6)
Neturi apie tai pakankamai informacijos	35,7 (10)	20,0 (2)	80,0 (8)
Nepatinka idėja	14,3 (4)	0,0 (0)	100,0 (4)
Tai gali nepatikti jų šeimai ar antrajai pusei	7,1 (2)	0,0 (0)	100,0 (2)

reikšmingo skirtumo nebuvo (1 pav.).

Sutikimas paaukoti savo pieno donorinio motinos pieno bankui priklausė nuo to, kuriame skyriuje buvo prižiūrimas naujagimis: savo pieno paaukoti sutiktų 92,6 proc. (n=25) naujagimių intensyviosios terapijos skyriuje, 87,5 proc. (n=56) naujagimių ligų skyriuje, 74,3 proc. (n=113) akušerijos skyriuje prižiūrėtų naujagimių mamų (p<0,05).

Iš respondenčių, kurios nesutiktų paaukoti savo pieno donorinio motinos pieno bankui (20,2 proc., n=49), didžioji dalis (73,5 proc., n=36) bijotų, kad gali neužtekti pieno savo naujagimiui. 28,6 proc. (n=14) atsisakytų šios veiklos, kadangi neturi apie tai pakankamai informacijos, 24,5 proc. (n=12) – neturėtų tam laiko. 6,1 proc. (n=3) manė, kad tai gali nepatikti jų šeimai ar antrajai pusei, 4,1 proc. (n=2) – bijotų, kad dėl to gali nukarti krūtys. Dar 4,1 proc. (n=2) tiriamųjų netaptų pieno banko donorėmis, nes nepatinka ši idėja. Šiuo klausimu tarp pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių tiriamųjų reikšmingo skirtumo nebuvo (1 lentelė).

Vartoti donorinį motinos pieną iš pieno banko, jei jo reikėtų jų naujagimiui, sutiktų didžioji dalis (88,5 proc., n=215) tyrimo dalyvių. Iš jų didžioji dalis (76,3 proc., n=164) tai darytų, nes motinos pienas yra geriausias maisto šaltinis naujagimiui. Daugiau nei pusės (56,7 proc., n=122) respondenčių manymu, donorinis pienas yra geresnis nei mišiniai. Vartoti pieną iš pieno banko, jei tai rekomenduotų sveikatos priežiūros specialistai, sutiktų 22,3 proc. (n=48) tyrimo dalyvių. Dar 2,8 proc. (n=6) respondenčių tai darytų, nes mano, kad pieno mišiniai yra labai brangūs. Šiuo klausimu tarp pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių tiriamųjų reikšmingo skirtumo nebuvo (2 pav.).

Sutikimas vartoti donorinį motinos pieną iš pieno banko priklausė nuo to, kuriame skyriuje buvo prižiūrimas naujagimis: vartoti donorinį motinos pieną sutiktų 100,0 proc. (n=27) naujagimių intensyviosios terapijos skyriuje, 95,3 proc. (n=61) naujagimių ligų skyriuje, 83,6 proc. (n=127) akušerijos skyriuje prižiūrėtų naujagimių mamų (p<0,05).

Iš tiriamųjų, kurios nesutiktų vartoti donorinio motinos pieno iš pieno banko (11,5 proc., n=28), daugiau nei pusė (57,1 proc., n=16) teiktų pirmenybę kitokiam maitinimo būdui. Pusė (50,0 proc., n=14) jų bijotų infekcijų/ ligų perdavimo nauja-

gimiui rizikos. 39,3 proc. (n=11) tyrimo dalyvių atsisakytų maitinti savo naujagimį pienu iš pieno banko, nes mano, kad donorinis pienas nepakankamai higieniškas, 35,7 proc. (n=10) – neturi apie tai pakankamai informacijos. 14,3 proc. (n=4) respondencijų nesutiktų vartoti pieno iš pieno banko, nes joms nepatinka ši idėja, o 7,1 proc. (n=2) mano, kad tai gali nepatikti jų šeimai ar antrajai pusei (2 lentelė).

Priežastys, dėl kurių respondentės nesutiktų vartoti donorinio motinos pieno iš pieno banko, tarp pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių reikšmingai nesiskyrė (2 lentelė).

Diskusija

Tyrimo rezultatai parodė, kad beveik 80 proc. pagimdžiusių moterų paaugotų savo pieno donorinio motinos pieno bankui. Turkijoje (2009, 2014) vykdytų tyrimų duomenimis, daugiau nei 60 proc. moterų pasiryžtų tokiu būdu dalyvauti pieno donorystėje [11,16]. Tuo tarpu pagal Italijoje (2014) atlikto tyrimo rezultatus, kiek mažiau nei pusė pagimdžiusių moterų norėtų tapti pieno banko donorėmis [14]. Taip pat mažiau nei pusė Nigerijoje (2014) vykdyto tyrimo dalyvių sutiktų paaugoti savo pieno tokiais įstaigais [10].

Buvo nustatyta, kad dažniausiai pagimdžiusios moterys pasiryžtų tapti pieno banko donore, nes norėtų padėti kitoms mamoms ir naujagimiams, kuriems to reikia. Tokia pat priežastis dažniausiai lėmė ir jau minėtų Nigerijoje [10] ir Italijoje [14] vykdytų tyrimų dalyvių sutikimą paaugoti savo pieno. Tuo tarpu nenorą tapti pieno banko donorėmis išreiškusios mūsų atlikto tyrimo dalyvės kaip pagrindinį tokio atsisakymo motyvą nurodė baimę, kad gali neužtekti pieno savo naujagimiui, o mažiausia dalis atsisakiusių teigė, kad joms nepatinka pati idėja. Kiek kitokia situacija matoma žvelgiant į Nigerijoje vykdyto tyrimo rezultatus – nepatinkanti idėja buvo dažniausia tokio moterų pasirinkimo priežastis, o baimė neturėti pakankamai pieno savo naujagimiui – antra pagal dažnumą tarp šio tyrimo dalyvių [10].

Mūsų atlikto tyrimo duomenimis, vartoti donorinį motinos pieną iš pieno banko, jei to reikėtų jų naujagimiui, sutiktų didžioji dalis – beveik 90 proc. pagimdžiusių moterų. Tuo tarpu abiejuose anksčiau minėtuose Turkijoje vykdytuose tyrimuose tokių moterų dalis sudarė apie pusę [11,16], o Italijoje atliktame tyrime – kiek daugiau nei pusę visų respondencijų [14]. Tačiau pagal Nigerijoje vykdyto tyrimo duomenis, ten vartoti donorinį pieną iš pieno banko sutiktų dar mažiau – tik kiek daugiau nei dešimtadalis pagimdžiusių moterų [10].

Dažniausia sutikimo vartoti donorinį motinos pieną priežastimi tiek tarp mūsų, tiek tarp Italijoje [14] ir Nigerijoje [10] atliktų tyrimų dalyvių buvo manymas, kad motinos pienas yra geriausias maisto šaltinis naujagimiui. Tuo tarpu nesutinkančios maitinti savo naujagimį donoriniu pienu

iš pieno banko jau minėtų Nigerijoje [10] ir Turkijoje [16] vykdyto tyrimo dalyvės dažniausiai baiminosi infekcijų, ligų perdavimo naujagimiui rizikos. Tokia pat atsisakymo priežastis tarp mūsų atlikto tyrimo dalyvių buvo antra pagal dažnumą, kadangi dažniausiai pagimdžiusios moterys nenaudotų pieno iš pieno banko, nes teiktų pirmenybę kitokiam maitinimo būdai.

Išvados

Didžioji dalis tyrimo dalyvių sutiktų tapti pieno banko donorėmis ir vartoti pieną iš pieno banko savo naujagimiui.

Paaugoti savo pieno donorinio motinos pieno bankui pagimdžiusios moterys dažniausiai sutiktų dėl noro padėti kitoms mamoms ir naujagimiams, kuriems to reikia, o nesutiktų dėl baimės, kad gali neužtekti pieno savo naujagimiui.

Vartoti donorinį motinos pieną iš pieno banko moterys dažniausiai sutiktų dėl to, kad motinos pienas yra geriausias maisto šaltinis naujagimiui, o atsisakymą dažniausiai lemtų pirmenybės teikimas kitokiam maitinimo būdai.

Literatūra

1. Bertino E, Di Nicola P, Giuliani F, Peila C, Cester E, Vassia C. et al. Benefits of human milk in preterm infant feeding. *J Pediatr Neonat Individual Med* 2012; 1(1):19-24.
2. Updegrave K. Nonprofit human milk banking in the United States. *J Midwifery Womens Health* 2013; 58(5):502-508. <https://doi.org/10.1111/j.1542-2011.2012.00267.x>
3. Mosca F, Gianni ML. Human milk: composition and health benefits. *La Pediatria Medica e Chirurgica* 2017; 39(2):47-52. <https://doi.org/10.4081/pmc.2017.155>
4. Schanler RJ. Infant benefits of breastfeeding [Internet] [cited 2018 Aug 18] Available from: https://www.uptodate.com/contents/infant-benefits-of-breastfeeding?source=search_result&search=infant+benefits+of+breastfeeding&selectedTitle=1~150.
5. Schanler RJ. Maternal and economic benefits of breastfeeding [Internet] [cited 2018 Aug 18] Available from: https://www.uptodate.com/contents/maternal-and-economic-benefits-of-breastfeeding?source=search_result&search=maternal+and+economic+benefits&selectedTitle=1~150.
6. Kim JH, Unger S. Human milk banking. *Paediatr Child Health* 2010; 15(9):595-598. <https://doi.org/10.1093/pch/15.9.595>
7. Leung JCY, Yau SY. Perceptions of breastfeeding mothers on breast milk donation and establishment of human breast milk bank in Hong Kong: A Qualitative Study. *Int J Nurs* 2015; 2(2):72-80. <https://doi.org/10.15640/ijn.v2n2a9>
8. Jang HL, Cho JY, Kim M, Kim EJ, Park EY, Park SA. et al. The experience of human milk banking for 8 years: Korean perspective. *J Korean Med Sci* 2016; 31(11):1775-1783.

- <https://doi.org/10.3346/jkms.2016.31.11.1775>
9. Machado R, Campos-Calderon C, Montoya-Juarez R, Schmidt-RioValle J. Experiences of human milk donation in Andalusia-Spain: a qualitative study. *Enfermeria Global* 2015; 14(37):114-124.
 10. Abhulimhen-Iyoha BI, Okonkwo IR, Ideh RC, Okolo AA. Mothers' perception of the use of banked human milk for feeding of the infants. *Niger J Paed* 2015; 42(3):223-227.
 11. Gürol A, Ozkan H, Celebioğlu A. Turkish women's knowledge and views regarding mother's milk banking. *Collegian* 2014; 21(3):239-244.
<https://doi.org/10.1016/j.colegn.2013.05.002>
 12. Lysovienė E., Ivanauskienė V., Stonienė D., Skorobogatova N., Vazgienė R., Židonienė K. ir kt. Pirmasis Lietuvoje donorinio motinos pieno bankas. *Lietuvos akušerija ir ginekologija*, 2017; 10(1):62-68.
 13. European Milk Bank Association [Internet] [cited 2018 Aug 18] Available from: <http://europeanmilkbanking.com/>.
 14. Virano A, Coscia A, Tonetto P, Perathoner C, Bertino E, Gar-dois P. et al. Human milk donation in Northern Italy: barriers, facilitators and information sources. *World J Res Rev* 2017; 4(5):64-70.
 15. Pimenteira Thomaz AC, Maia Loureiro LV, da Silva Oliveira T, Furtado Montenegro NC, Dantas Almeida Júnior E, Fernando Rodrigues Soriano C. et al. The Human milk donation experience: motives, influencing factors, and regular donation. *J Hum Lact* 2008; 24(1):69-76.
<https://doi.org/10.1177/0890334407310580>
 16. Ekşioğlu A, Yeşil Y, Turfan EÇ. Mothers' views of milk ban-

king: sample of İzmir. *Türk Pediatri Ars* 2015; 50(2):83-89.
<https://doi.org/10.5152/tpa.2015.2406>

THE DETERMINANTS OF PARTICIPATION IN MOTHER'S MILK DONATION OF POSTPARTUM WOMEN

A. Vaškelytė, J. Aniulytė

Key words: postpartum women, milk donation, milk bank, participation determinants.

Summary

The aim of this research was to analyse the determinants of participation in mother's milk donation of postpartum women. The study was done in one of the hospitals of Lithuania Department of Obstetrics and Gynaecology and Department of Neonatology. 257 postpartum women participated in the research. An anonymous questionnaire was made by authors for this study.

The results showed that the majority of postpartum women would like to become a milk bank donor and use the milk from milk bank for their newborn. The main reason of willingness to donate own milk for the milk bank was intention to help other mothers and newborns in need and the leading occasion for unwillingness to donate breast milk was fear of not having enough milk for own newborn. The main reason of willingness to use donor milk from milk bank was opinion that mother's milk is the best source of nutrition for newborn and the leading occasion for unwillingness to use donor milk was preference of other way of nutrition.

Correspondence to: alina.vask@gmail.com

Gauta 2018-09-03